

Zbierka súdnych rozhodnutí

ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA (prvá komora)

z 10. júna 2021 *

„Návrh na začatie prejudiciálneho konania – Ochrana spotrebiteľa – Smernica 93/13/EHS – Nekalé podmienky v spotrebiteľských zmluvách – Zmluva o hypotekárnom úvere vyjadrenom v cudzej mene (švajčiarsky frank) – Článok 4 ods. 2 – Hlavný predmet zmluvy – Podmienky, ktoré vystavujú dlžníka kurzovému riziku – Požiadavky zrozumiteľnosti a transparentnosti – Článok 3 ods. 1 – Značná nerovnováha – Článok 5 – Jasná a zrozumiteľná formulácia zmluvnej podmienky“

Vo veci C-609/19,

ktorej predmetom je návrh na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 267 ZFEÚ, podaný rozhodnutím Tribunal d'instance de Lagny-sur-Marne (Súd prvého stupňa Lagny-sur-Marne, Francúzsko) z 2. augusta 2019 a doručený Súdnemu dvoru 13. augusta 2019, ktorý súvisí s konaním:

BNP Paribas Personal Finance SA

proti

VE,

SÚDNY DVOR (prvá komora),

v zložení: predseda prvej komory J.-C. Bonichot, podpredsedníčka Súdneho dvora R. Silva de Lapuerta, vykonávajúca funkciu sudcu prvej komory, sudcovia C. Toader, M. Safjan a N. Jääskinen (spravodajca),

generálna advokátka: J. Kokott,

tajomník: V. Giacobbo, referentka,

so zreteľom na písomnú časť konania a po pojednávaní z 28. októbra 2020,

so zreteľom na pripomienky, ktoré predložili:

- BNP Paribas Personal Finance SA, v zastúpení: P. Metais a P. Spinosi, avocats,
- VE, v zastúpení: C. Constantin-Vallet a M. Le Bot, avocats,
- francúzska vláda, v zastúpení: A.-L. Desjonquères a E. Toutain, splnomocnení zástupcovia,
- poľská vláda, v zastúpení: B. Majczyna, splnomocnený zástupca,
- Európska komisia, v zastúpení: C. Valero, N. Ruiz García a M. Van Hoof, splnomocnení zástupcovia,

* Jazyk konania: francúzština.

so zreteľom na rozhodnutie prijaté po vypočutí generálnej advokátky, že vec bude prejednaná bez jej návrhov,

vyhlásil tento

Rozsudok

- 1 Návrh na začatie prejudiciálneho konania sa týka výkladu článkov 3 až 4 smernice Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách (Ú. v. ES L 95, 1993, s. 29; Mim. vyd. 15/002, s. 288).
- 2 Tento návrh bol podaný v rámci sporu medzi spoločnosťou BNP Paribas Personal Finance SA na jednej strane a VE na druhej strane vo veci údajne nekalkej povahy podmienok nachádzajúcich sa v zmluve o hypotekárnom úvere vyjadrenom v cudzej mene, uzavretej medzi týmito dvomi účastníkmi konania vo veci samej, ktoré najmä stanovujú, že platby v pevne stanovených splátkach sa započítajú prednostne na úroky, a ktoré na účely splatenia zostatku úverového účtu upravujú predĺženie trvania tejto zmluvy a zvýšenie sumy mesačných splátok.

Právny rámec

- 3 Podľa šestnásteho odôvodnenia smernice 93/13:

„keďže hodnotenie nekalého charakteru podmienok podľa vybraných všeobecných kritérií najmä pri predaji alebo dodávkach verejného charakteru, ktoré zabezpečujú kolektívne služby, berúc do úvahy spoločnú zodpovednosť medzi užívateľmi, musí byť doplnené systémom celkového vyhodnotenia rôznych príslušných záujmov; keďže toto predstavuje požiadavku dôvery [dobrej viery – *neoficiálny preklad*]; keďže pri hodnotení dobrej viery sa musí brať ohľad najmä na stabilitu zmluvného postavenia strán bez ohľadu na to, či spotrebiteľ bol stimulovaný k súhlasu s podmienkami a či tovar alebo služby boli predávané na osobitnú objednávku spotrebiteľa; keďže požiadavka dobrej viery môže byť splnená predajcom alebo dodávateľom, keď s inou stranou, ktorej oprávnené záujmy brali do úvahy, zaobchádzajú čestne a rovnocenne;“

- 4 Článok 1 ods. 2 tejto smernice stanovuje:

„Zmluvné podmienky, ktoré odrážajú záväzné zákonné alebo regulačné ustanovenia a ustanovenia alebo zásady medzinárodných dohovorov, ktorých sú členské štáty alebo [Európska únia] zmluvnou stranou, najmä v oblasti dopravy, nepodliehajú ustanoveniam tejto smernice.“

- 5 Článok 3 uvedenej smernice znie:

„1. Zmluvná podmienka, ktorá nebola individuálne dohodnutá sa považuje za nekalú, ak napriek požiadavke dôvery [dobrej viery – *neoficiálny preklad*] spôsobí značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach strán vzniknutých na základe zmluvy, ku škode spotrebiteľa.

2. Podmienka sa nepovažuje za individuálne dohodnutú, ak bola navrhnutá vopred [vopred vypracovaná – *neoficiálny preklad*] a spotrebiteľ preto nebol schopný ovplyvniť podstatu podmienky [jej obsah – *neoficiálny preklad*], najmä v súvislosti s predbežne formulovanou štandardnou zmluvou.

...“

6 Podľa článku 4 tej istej smernice:

„1. Bez toho, aby boli dotknuté ustanovenia článku 7, nekalosť zmluvných podmienok sa hodnotí so zreteľom na povahu tovaru alebo služieb, na ktoré bola zmluva uzatvorená a na všetky okolnosti súvisiace s uzatvorením zmluvy, v dobe uzatvorenia zmluvy a na všetky ostatné podmienky zmluvy alebo na inú zmluvu, od ktorej závisí.

2. Hodnotenie nekalej povahy podmienok sa nevzťahuje ani k definícii hlavného predmetu zmluvy ani na primeranú cenu a úhradu na jednej strane, ako aj tovar alebo služby dodávané výmenným spôsobom na druhej strane, pokiaľ tieto podmienky sú zrozumiteľné [ani na definíciu hlavného predmetu zmluvy ani na primeranosť medzi cenou a odmenou na jednej strane a službami alebo tovarmi, ktoré sa majú dodať ako protihodnota, na druhej strane, pokiaľ sú tieto podmienky formulované jasne a zrozumiteľne – *neoficiálny preklad*].“

7 Článok 5 smernice 93/13 stanovuje:

„V prípade zmlúv, v ktorých sú všetky alebo niektoré podmienky ponúkané spotrebiteľovi v písomnej forme, musia byť vždy tieto podmienky vypracované zrozumiteľne [formulované jasne a zrozumiteľne – *neoficiálny preklad*]. Keď existuje pochybnosť o zmysle podmienky, prednosť má výklad priaznivejší pre spotrebiteľa. ...“

Spor vo veci samej a prejudiciálne otázky

8 Notárskou zápisnicou z 10. marca 2009 VE, ako aj jeho manželka nadobudli nehnuteľnosť a na tento účel uzavreli so spoločnosťou BNP Paribas Personal Finance zmluvu o hypotekárnom úvere vyjadrenom v cudzej mene, nazvanú „Helvet Immo“.

9 Táto zmluva upravovala podpísanie úveru s úrokovou sadzbou 4,95 %, ktorý mal byť v zásade splatený v 276 pevne stanovených splátkach, pričom úver bol vyjadrený vo švajčiarskych frankoch a mal byť splatený v eurách. Ku dňu uzavretia uvedenej zmluvy predstavovala suma tohto úveru 143 421,53 eura, teda 216 566,51 švajčiarskeho franku.

10 Z rozhodnutia vnútroštátneho súdu vyplýva, že tá istá zmluva stanovovala splácanie pevne stanovených mesačných splátok v eurách a ich prepočet na švajčiarske franky s cieľom prispieť k platbe úrokov a k amortizácii istiny. Poplatky spojené s úverom, ako je poistenie, boli účtované v eurách.

11 Zmluva, o ktorú ide vo veci samej, obsahuje konkrétne zmluvné podmienky, podľa ktorých:

- trvanie úveru sa predĺži o päť rokov a splátky stanovené v eurách sa prednostne započítajú na úroky, ak vývoj výmenného kurzu zvýšil dlžníkovi náklady na úver,
- ak by zachovanie výšky splátok v eurách neumožnilo urovnať celú sumu zostatku úverového účtu za zostávajúce pôvodné obdobie predĺžené o päť rokov, suma mesačných splátok sa zvýši.

12 V nadväznosti na neuhradené mesačné splátky bol dlh vyhlásený za predčasne splatný a sudca na Tribunal de grande instance de Libourne (Súd prvého stupňa Libourne, Francúzsko) rozhodujúci o návrhu na výkon rozhodnutia nariadil 16. januára 2015 nútený predaj dotknutej nehnuteľnosti.

13 Návrhom z 12. januára 2017 BNP Paribas Personal Finance podala na vnútroštátny súd návrh na povolenie exekúcie výkonom zrážok z príjmov VE. Táto banková inštitúcia požiadala najmä o povolenie exekúcie výkonom zrážok z príjmov VE v sume 234 182,61 eura, teda 185 695,26 eura z titulu istiny a 48 487,35 eura z titulu úrokov, poplatkov a príslušenstva.

- 14 BNP Paribas Personal Finance pred týmto súdom poukazuje na to, že návrhy, ktorými VE tvrdí, že určité ustanovenia úverovej zmluvy, o ktorú ide vo veci samej, majú nekalú povahu, sú neprípustné, keďže sú premlčané a v každom prípade nedôvodné. Táto banková inštitúcia najmä tvrdí, že VE bol informovaný o zmene výmenného kurzu a jej dôsledkoch na amortizáciu úveru, o ktorý ide vo veci samej.
- 15 VE sa domnieva, že BNP Paribas Personal Finance ju uviedla do omylu, pokiaľ ide o povahu zmluvy o úvere, o ktorú ide vo veci samej, keďže táto zmluva ju vystavila kurzovému riziku, ktoré nebolo obmedzené. VE konkrétne navrhuje, aby bola táto zmluva vyhlásená za neplatnú a aby bol návrh tejto bankovej inštitúcie týkajúci sa exekúcie výkonom zrážok z jeho príjmov zamietnutý. Subsidiárne tvrdí, že sumu pohľadávky treba znížiť z dôvodu nekalej povahy implicitnej zmluvnej podmienky o indexácii, zmluvných podmienok o mene úverového účtu a o mene platieb, zmluvnej podmienky o amortizácii a zmluvnej podmienky o spätnej kúpe, ktoré obsahuje uvedená zmluva, ako aj z dôvodu, že v tej istej zmluve nebolo uvedené „kurzové riziko“.
- 16 Vnútroštátny súd uvádza, že úverová zmluva, o ktorú ide vo veci samej, obsahuje viacero podmienok, ktoré sú súčasťou mechanizmu prepočtu meny a ktorých účelom je zahrnúť kurzové riziko do mesačných splátok uhrádzaných spotrebiteľom. Tieto zmluvné podmienky sa týkajú pravidiel započítania platieb na úroky, fungovania účtu vo švajčiarskych frankoch (mena úverového účtu) a účtu v eurách (mena platieb), ako aj predĺženia trvania úveru o obdobie piatich rokov.
- 17 V tomto kontexte sa vnútroštátny súd pýta na mieru voľnej úvahy, ktorou disponuje, pokiaľ ide o preskúmanie podmienok úverovej zmluvy, o ktorú ide vo veci samej. Konkrétne sa pýta, či sa majú tieto podmienky považovať za nedeliteľný celok predstavujúci hlavný predmet tejto zmluvy a z tohto dôvodu ich nemožno kvalifikovať ako nekalé, keďže sú jasné a zrozumiteľné, alebo naopak, či treba prijať záver, že tieto podmienky možno individuálne považovať za nekalé s výnimkou podmienky stanovujúcej splatenie úveru v cudzej mene, ako to vyplýva z judikatúry Súdneho dvora.
- 18 Pokiaľ ide o kritériá posúdenia jasnosti a zrozumiteľnosti zmluvnej podmienky, vnútroštátny súd uvádza, že pred uzavretím úveru, o ktorý ide vo veci samej, bolo VE poskytnuté značné množstvo informácií, najmä pokiaľ ide o stabilitu parity medzi eurom a švajčiarskym frankom. Kurzové riziko, ktoré vyplýva z kombinovaného uplatnenia viacerých podmienok úverovej zmluvy, o ktorú ide vo veci samej, nie je v tejto zmluve vôbec spomenuté.
- 19 Vnútroštátny súd okrem toho spresňuje, že na základe vnútroštátnej právnej úpravy a judikatúry má súd vykonať objektívne posúdenie ponuky úveru, napríklad tým, že zohľadní číselné simulácie ukazujúce dôsledok vývoja parít medzi eurom a cudzími menami na náklady na dotknutý úver. V tomto rámci sa tento súd pýta na rozsah pojmu „transparentnosť“, ako ho vykladá Súdny dvor, a na informácie, ktoré musia byť poskytnuté dlžníkovi, ktorý nepozná ekonomické prognózy, ktoré môžu mať vplyv na vývoj uvedených parít a s tým súvisiace riziká. V tejto súvislosti vzniká tiež otázka posúdenia dobrej viery predajcu alebo dodávateľa z hľadiska jeho odborných znalostí, pokiaľ ide o analýzu určitého predvídateľného vývoja.
- 20 Za týchto podmienok Tribunal d'instance de Lagny-sur-Marne (Súd prvého stupňa Lagny-sur-Marne, Francúzsko) rozhodol prerušiť konanie a položiť Súdnemu dvoru tieto prejudiciálne otázky:
- „1. Má sa [článok 4 ods. 2 smernice 93/13] vykladať v tom zmysle, že zmluvné podmienky, ktoré stanovujú splácanie v pevne stanovených splátkach započítavaných prednostne na úroky a ktoré stanovujú predĺženie trvania zmluvy a zvýšenie úhrad na účely splatenia zostatku úverového účtu, pričom tento zostatok [môže] v dôsledku fluktuácií výmenného kurzu výrazne narásť, tvoria hlavný predmet úveru denominovaného v cudzej mene a splácaného v národnej mene bez možnosti ich individuálneho posúdenia?

2. Má sa [článok 3 ods. 1 smernice 93/13] vykladať v tom zmysle, že zmluvné podmienky, ktoré stanovujú platby v pevne stanovených splátkach započítavaných prednostne na úroky a ktoré stanovujú predĺženie trvania [zmluvy] a zvýšenie úhrad na účely splatenia zostatku úverového účtu, ktorý môže v dôsledku fluktuácií výmenného kurzu významne narásť, vytvárajú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán, a to tým, že spotrebiteľa vystavujú neúmernému kurzovému riziku?
3. Má sa článok 4 smernice 93/13 vykladať v tom zmysle, že stanovuje, že jasnosť a zrozumiteľnosť podmienok zmluvy o úvere denominovanom v cudzej mene a splácanom v národnej mene sa má posúdiť so zreteľom na predpokladaný hospodársky kontext, v tomto prípade na dôsledky hospodárskych ťažkostí rokov 2007 až 2009 na fluktuácie výmenných kurzov, v čase uzatvorenia zmluvy, berúc do úvahy odborné znalosti a vedomosti podnikateľa s úvermi a jeho dobrú vieru?
4. Má sa článok 4 smernice 93/13 vykladať v tom zmysle, že stanovuje, že jasnosť a zrozumiteľnosť podmienok zmluvy o úvere denominovanom v cudzej mene a splácanom v národnej mene sa má posúdiť so zreteľom na to, že veriteľ disponujúci odbornými a podnikateľskými znalosťami, poskytol, spotrebiteľovi informácie, najmä číselné, výlučne objektívne a abstraktné, ktoré nezohľadňujú hospodársky kontext, ktorý by mohol ovplyvniť fluktuácie výmenného kurzu?“

O prejudiciálnych otázkach

O prvej otázke

- 21 Svojou prvou otázkou sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či sa má článok 4 ods. 2 smernice 93/13 vykladať v tom zmysle, že pojem „hlavný predmet zmluvy“ v zmysle tohto ustanovenia sa vzťahuje na podmienky zmluvy o úvere, ktoré stanovujú, že splácanie v pevne stanovených splátkach sa započítava prednostne na úroky, a ktoré na účely splatenia zostatku úverového účtu upravujú predĺženie trvania tejto zmluvy a zvýšenie sumy mesačných splátok.
- 22 BNP Paribas Personal Finance tvrdí, že podľa článku 1 ods. 2 smernice 93/13 zmluvná podmienka stanovujúca, že platby v pevne stanovených splátkach sa započítajú prednostne na úroky, nemôže podliehať ustanoveniam tejto smernice. Táto podmienka v skutočnosti odráža ustanovenia článku 1343-1 francúzskeho Občianskeho zákonníka a uplatňuje sa na zmluvné strany automaticky, to znamená v prípade, ak medzi stranami nedošlo k inému dojednaniu.
- 23 Ak však súd členského štátu prejednáva spor týkajúci sa údajne nekalej zmluvnej podmienky, ktorá odráža ustanovenie vnútroštátneho práva dispozitívnej povahy, musí prednostne preskúmať vplyv vylúčenia z pôsobnosti smernice 93/13, ktoré je stanovené v článku 1 ods. 2 tejto smernice, a nie vplyv výnimky z posúdenia nekalej povahy zmluvných podmienok stanovenej v článku 4 ods. 2 uvedenej smernice (uznesenie zo 14. apríla 2021, Credit Europe Ipotecar IFN a i., C-364/19, EU:C:2021:306, bod 42).
- 24 Článok 1 ods. 2 smernice 93/13 vylučuje z jej pôsobnosti zmluvné podmienky, ktoré odrážajú „záväzné zákonné alebo regulačné ustanovenia“.
- 25 V tejto súvislosti Súdny dvor už rozhodol, že tento výraz sa vzťahuje nielen na ustanovenia vnútroštátneho práva, ktoré platia medzi zmluvnými stranami bez ohľadu na ich voľbu, ale aj na ustanovenia, ktoré sa uplatnia subsidiárne, t. j. na ustanovenia, ktoré sa uplatnia automaticky v prípade neexistencie odlišného dojednania medzi zmluvnými stranami (pozri v tomto zmysle rozsudky z 26. marca 2020, Mikrokasa a Revenue Niestandaryzowany Sekurytyzacyjny Fundusz Inwestycyjny Zamknięty, C-779/18, EU:C:2020:236, body 50 až 53, ako aj z 9. júla 2020, Banca Transilvania, C-81/19, EU:C:2020:532, body 23 až 25 a 28).

- 26 Z toho vyplýva, že vnútroštátnemu súdu prináleží, aby pred preskúmaním vplyvu výnimky z posúdenia nekalej povahy zmluvných podmienok stanovenej v článku 4 ods. 2 smernice 93/13 prednostne overil, či je podmienka stanovujúca, že platby v pevne stanovených splátkach sa započítajú prednostne na úroky, vylúčená z pôsobnosti smernice 93/13 na základe jej článku 1 ods. 2.
- 27 Vzhľadom na toto spresnenie treba v súvislosti s pojmom „hlavný predmet zmluvy“ v zmysle článku 4 ods. 2 smernice 93/13, ktorého sa týka prvá otázka, uviesť, že v súlade s týmto ustanovením sa hodnotenie nekalej povahy podmienok nevzťahuje ani na definíciu hlavného predmetu tejto zmluvy, ani na primeranosť medzi cenou a odmenou na jednej strane a službami alebo tovarmi, ktoré sa majú dodať ako protihodnota, na druhej strane, pokiaľ sú tieto podmienky formulované jasne a zrozumiteľne. Súd teda môže preskúmať nekalú povahu zmluvnej podmienky, ktorá sa týka definície hlavného predmetu zmluvy, len vtedy, ak táto podmienka nie je jasná a zrozumiteľná.
- 28 V tejto súvislosti Súdny dvor rozhodol, že článok 4 ods. 2 smernice 93/13 stanovuje výnimku z mechanizmu vecného preskúmania nekalých podmienok, ako je upravený v rámci systému ochrany spotrebiteľov zavedeného touto smernicou, a že toto ustanovenie sa má preto vykladať reštriktívne (rozsudok z 20. septembra 2017, *Andriuc a i.*, C-186/16, EU:C:2017:703, bod 34, ako aj citovaná judikatúra).
- 29 Pokiaľ ide o kategóriu zmluvných podmienok, ktoré spadajú pod pojem „hlavný predmet zmluvy“ v zmysle článku 4 ods. 2 smernice 93/13, Súdny dvor tiež rozhodol, že tieto podmienky sa majú chápať ako podmienky, ktoré upravujú základné plnenia tejto zmluvy a ktoré ju ako také charakterizujú. Naproti tomu na podmienky, ktoré majú vedľajšiu povahu vo vzťahu k podmienkam vymedzujúcim samotnú podstatu zmluvného vzťahu, by sa tento pojem nemal vzťahovať (rozsudok z 3. októbra 2019, *Kiss a CIB Bank*, C-621/17, EU:C:2019:820, bod 32, ako aj citovaná judikatúra).
- 30 Je úlohou vnútroštátneho súdu, aby vzhľadom na povahu, všeobecnú štruktúru a ustanovenia zmluvy o úvere, o ktorú ide vo veci samej, ako aj jej právne a skutkové súvislosti posúdil, či podmienky, ktorých sa týka prvá otázka, predstavujú podstatný prvok plnenia dlžníka spočívajúceho vo vrátení sumy poskytnutej veriteľom (pozri v tomto zmysle rozsudok z 3. októbra 2019, *Kiss a CIB Bank*, C-621/17, EU:C:2019:820, bod 33, ako aj citovanú judikatúru).
- 31 Súdnemu dvoru však prináleží, aby z článku 4 ods. 2 smernice 93/13 vyvodil kritériá uplatniteľné pri takomto preskúmaní (pozri v tomto zmysle rozsudok z 20. septembra 2017, *Andriuc a i.*, C-186/16, EU:C:2017:703, bod 33).
- 32 V tejto súvislosti, pokiaľ ide o zmluvy o úvere vyjadrenom v cudzej mene a splatnom v národnej mene, Súdny dvor spresnil, že vylúčenie z posúdenia nekalej povahy podmienok týkajúcich sa primeranosti medzi cenou a odmenou na jednej strane a službami alebo tovarmi, ktoré sa majú dodať ako protihodnota, na druhej strane nemožno uplatňovať na podmienky, ktoré sa v súvislosti s výpočtom splátok obmedzujú na určenie výmenného kurzu cudzej meny, na ktorú znie zmluva o úvere, pričom však veriteľ pri uvedenom výpočte neposkytuje nijakú službu výmeny, a teda neobsahujú nijakú „úhradu“, ktorej primeranosť ako protihodnoty za službu poskytnutú veriteľom nemôže byť predmetom posúdenia nekalej povahy v zmysle článku 4 ods. 2 smernice 93/13 (rozsudok z 30. apríla 2014, *Kásler a Káslerné Rábai*, C-26/13, EU:C:2014:282, bod 58).
- 33 Súdny dvor však takisto spresnil – bez toho, aby toto konštatovanie obmedzil len na zmluvy o úvere vyjadrenom v cudzej mene a splatnom v tej istej mene –, že zmluvné podmienky, ktoré sa vzťahujú na kurzové riziko, vymedzujú hlavný predmet tejto zmluvy (pozri najmä rozsudky z 20. septembra 2018, *OTP Bank a OTP Factoring*, C-51/17, EU:C:2018:750, bod 68, ako aj citovanú judikatúru, a zo 14. marca 2019, *Dunai*, C-118/17, EU:C:2019:207, bod 48).

- 34 V prejednávanej veci cieľom podmienok zmluvy o úvere, o ktorú ide vo veci samej, ktoré sú súčasťou mechanizmu prepočtu meny, je zahrnúť kurzové riziko do mesačných splátok uhrádzaných dlžníkom. Podmienky, na ktoré sa vzťahuje prvá otázka, sa týkajú pravidiel započítania platieb na úroky, fungovania účtu vo švajčiarskych frankoch (mena úverového účtu) a účtu v eurách (mena platieb), ako aj predĺženia trvania úveru o obdobie piatich rokov.
- 35 V tejto súvislosti treba uviesť, že zmluvou o úvere sa veriteľ predovšetkým zaväzuje poskytnúť dlžníkovi určitú sumu peňazí, pričom dlžník sa zaväzuje predovšetkým splatiť túto sumu, vo všeobecnosti aj s úrokmi, podľa stanoveného splátkového kalendára. Základné plnenia takejto zmluvy sa teda týkajú určitej sumy peňazí, ktorá musí byť určená uvedením meny, v ktorej má byť úver poskytnutý, a meny, v ktorej má byť splatený. Preto skutočnosť, že úver sa má splatiť v určitej mene, sa v zásade netýka spôsobu platenia, ktorý je vedľajší, ale samotnej povahy záväzku dlžníka, čím predstavuje základnú zložku zmluvy o úvere (rozsudok z 20. septembra 2017, Andriuciu a i., C-186/16, EU:C:2017:703, bod 38).
- 36 Hoci zmluvné podmienky uvedené v prvej otázke sú súčasťou finančného mechanizmu, ktorý vyjadruje kurzové riziko príznačné pre úver uvedený v cudzej mene a splatný v národnej mene, nevzťahujú sa priamo na požičanú sumu alebo na úroky z úveru, ktorý sa má splatiť, ani na určenie meny úverového účtu a meny platieb. Tieto podmienky totiž spravujú dôsledky zmeny parity, pričom spresňujú pravidlá splácania uplatniteľné v závislosti od zmien výmenného kurzu, takže ich možno považovať za vedľajšie platobné podmienky, ktoré nepatria pod „hlavný predmet zmluvy“ v zmysle článku 4 ods. 2 smernice 93/13.
- 37 Z informácií poskytnutých vnútroštátnym súdom však vyplýva, že podmienky týkajúce sa splácania úveru, o ktorý ide vo veci samej, vyjadrujú kurzové riziko vyplývajúce zo zmien parity medzi menou úverového účtu a menou platieb, ako aj súvisiacu úrokovú sadzbu, ktorá charakterizuje tento úver.
- 38 Vnútroštátnemu súdu teda prináleží, aby s prihliadnutím na kritériá uvedené v bodoch 32 až 37 tohto rozsudku posúdil, či zmluvné podmienky, o ktoré ide vo veci samej, ktoré stanovujú, že splácanie v pevne stanovených splátkach sa započítava prednostne na úroky, a ktoré na účely splatenia zostatku úverového účtu upravujú predĺženie trvania tejto zmluvy a zvýšenie sumy mesačných splátok a ktoré tak vyjadrujú kurzové riziko, sa týkajú samotnej povahy záväzku dlžníka vrátiť sumu, ktorú mu poskytol veriteľ.
- 39 Vzhľadom na všetky predchádzajúce úvahy treba na prvú otázku odpovedať tak, že článok 4 ods. 2 smernice 93/13 sa má vykladať v tom zmysle, že podmienky zmluvy o úvere, ktoré stanovujú, že splácanie v pevne stanovených splátkach sa započítava prednostne na úroky, a ktoré na účely splatenia zostatku úverového účtu upravujú predĺženie trvania tejto zmluvy a zvýšenie sumy mesačných splátok, patria do pôsobnosti tohto ustanovenia v prípade, že tieto podmienky stanovujú podstatný prvok charakterizujúci uvedenú zmluvu.

O tretej a štvrtej otázke

- 40 Svojou treťou a štvrtou otázkou, ktoré treba preskúmať spoločne pred druhou otázkou, sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či sa má článok 4 ods. 2 smernice 93/13 vykladať v tom zmysle, že v rámci zmluvy o úvere vyjadrenom v cudzej mene je požiadavka transparentnosti podmienok tejto zmluvy, ktoré stanovujú, že platby v pevne stanovených splátkach sa započítajú prednostne na úroky, a ktoré na účely splatenia zostatku úverového účtu upravujú predĺženie trvania uvedenej zmluvy a zvýšenie sumy mesačných splátok, splnená, pokiaľ predajca alebo dodávateľ poskytol spotrebiteľovi objektívne a abstraktné informácie týkajúce sa vplyvu prípadného zhodnotenia alebo znehodnotenia eura oproti cudzej mene na finančný záväzok tohto spotrebiteľa, avšak bez toho, aby tento predajca alebo dodávateľ poskytol spotrebiteľovi informácie týkajúce sa hospodárskeho kontextu, ktorý by mohol mať vplyv na zmeny výmenného kurzu.

- 41 Z ustálenej judikatúry týkajúcej sa požiadavky transparentnosti vyplýva, že pred uzavretím zmluvy majú informácie o zmluvných podmienkach a dôsledkoch uvedeného uzavretia zmluvy pre spotrebiteľa zásadný význam. Najmä na základe týchto informácií sa tento spotrebiteľ rozhoduje, či chce byť viazaný podmienkami, ktoré predajca alebo dodávateľ vopred vypracoval (rozsudok z 3. marca 2020, *Gómez del Moral Guasch*, C-125/18, EU:C:2020:138, bod 49 a citovaná judikatúra).
- 42 Z toho vyplýva, že požiadavka transparentnosti zmluvných podmienok, ako vyplýva z článku 4 ods. 2 a článku 5 smernice 93/13, nemôže byť obmedzená len na ich zrozumiteľnosť z formálneho a gramatického hľadiska. Vzhľadom na to, že systém ochrany zavedený uvedenou smernicou vychádza z myšlienky, že spotrebiteľ sa v porovnaní s predajcom alebo dodávateľom nachádza v znevýhodnenom postavení, najmä pokiaľ ide o úroveň informovanosti, táto požiadavka jasného a zrozumiteľného formulovania zmluvných podmienok, a teda transparentnosti, stanovená uvedenou smernicou, sa musí chápať široko (rozsudok z 3. marca 2020, *Gómez del Moral Guasch*, C-125/18, EU:C:2020:138, bod 50 a citovaná judikatúra).
- 43 V dôsledku toho treba uvedenú požiadavku chápať tak, že vyžaduje nielen to, aby dotknutá zmluvná podmienka bola pre spotrebiteľa zrozumiteľná z formálneho a gramatického hľadiska, ale aj to, aby priemerný spotrebiteľ, ktorý je riadne informovaný a primerane pozorný a obozretný, bol schopný pochopiť konkrétne fungovanie tejto podmienky a posúdiť tak na základe presných a zrozumiteľných kritérií potenciálne významné ekonomické dôsledky takejto podmienky na jeho finančné záväzky (rozsudok z 3. marca 2020, *Gómez del Moral Guasch*, C-125/18, EU:C:2020:138, bod 51 a citovaná judikatúra).
- 44 Vyplýva z toho najmä to, že zmluva musí transparentným spôsobom vyjadrovať konkrétne fungovanie mechanizmu, na ktorý sa odvoláva dotknutá podmienka, ako aj prípadne vzťah medzi týmto mechanizmom a mechanizmom stanoveným ostatnými podmienkami, aby bol tento spotrebiteľ schopný na základe presných a zrozumiteľných kritérií posúdiť ekonomické dôsledky, ktoré z toho pre neho vyplývajú (pozri v tomto zmysle rozsudok z 27. januára 2021, *Dexia Nederland*, C-229/19 a C-289/19, EU:C:2021:68, bod 50, ako aj citovanú judikatúru).
- 45 Otázku, či v prejednávanej veci bola požiadavka transparentnosti splnená, musí vnútroštátny súd preskúmať s prihliadnutím na všetky relevantné skutkové okolnosti, medzi ktoré patria propagačné materiály a informácie poskytnuté v rámci dojednávania zmluvy o úvere, o ktorú ide vo veci samej, a to nielen zo strany samotného veriteľa, ale aj zo strany akejkoľvek inej osoby, ktorá sa v mene tohto obchodníka podieľala na komercializácii dotknutého úveru.
- 46 Vnútroštátnemu súdu pri zohľadnení všetkých okolností súvisiacich s uzatvorením úverovej zmluvy osobitne prináleží overiť, či v dotknutej veci boli spotrebiteľovi oznámené všetky skutočnosti, ktoré mohli mať vplyv na rozsah jeho záväzku a umožňovali mu posúdiť najmä celkové náklady na jeho úver. Rozhodujúcimi pri tomto posúdení sú jednak otázka, či sú podmienky tejto zmluvy formulované jasne a zrozumiteľne, takže priemernému spotrebiteľovi, ako je opísaný v bode 43 tohto rozsudku, umožňujú posúdiť takéto náklady, a jednak okolnosť spojená s tým, či boli v zmluve o úvere poskytnuté informácie, ktoré sú vzhľadom na povahu tovaru alebo služieb, ktoré sú predmetom tejto zmluvy, považované za základné (pozri v tomto zmysle rozsudok z 3. marca 2020, *Gómez del Moral Guasch*, C-125/18, EU:C:2020:138, bod 52 a citovanú judikatúru).
- 47 V prejednávanej veci vnútroštátny súd uvádza, že pred uzatvorením úveru, o ktorý ide vo veci samej, bolo VE poskytnuté značné množstvo informácií. Spresňuje však, že tieto informácie vychádzali z predpokladu, že výmenný kurz euro/švajčiarsky frank zostane stabilný. Kurzové riziko však nebolo vôbec spomenuté.
- 48 Pokiaľ ide o také zmluvy o úvere vyjadrenom v cudzej mene, akou je zmluva, o ktorú ide vo veci samej, treba v prvom rade konštatovať, že na účely uvedeného posúdenia je relevantná každá informácia poskytnutá predajcom alebo dodávateľom, ktorej cieľom je objasniť spotrebiteľovi fungovanie

mechanizmu výmenných kurzov a s ním spojené riziko. Osobitne dôležitými sú informácie o rizikách, ktoré nesie dlžník v prípade významného znehodnotenia meny, ktorá je zákonným platidlom v členskom štáte, v ktorom má dlžník bydlisko, a zvýšenia zahraničnej úrokovej sadzby.

- 49 V tejto súvislosti, ako to zdôraznil Európsky výbor pre systémové riziká vo svojom odporúčaní ESRB/2011/1 z 21. septembra 2011 o poskytovaní úverov v cudzej mene (Ú. v. EÚ C 342, 2011, s. 1), finančné inštitúcie majú poskytnúť dlžníkom informácie dostatočné na to, aby im umožnili prijať obozretné rozhodnutia založené na dobrej informovanosti, pričom by mali prinajmenšom zahŕňať informácie o tom, aký dosah na splátky by mohlo mať výrazné znehodnotenie zákonného platidla členského štátu, v ktorom má dlžník bydlisko/sídlo, a zvýšenie zahraničnej úrokovej sadzby (Odporúčanie A – Informovanosť dlžníkov o rizikách, bod 1) (rozsudok z 20. septembra 2018, OTP Bank a OTP Faktoring, C-51/17, EU:C:2018:750, bod 74, ako aj citovaná judikatúra).
- 50 Súdny dvor konkrétne uviedol, že dlžník má byť jasne informovaný o skutočnosti, že uzavretím zmluvy o úvere vyjadrenom v cudzej mene sa vystavuje kurzovému riziku, ktoré môže byť pre neho ekonomicky náročné niesť v prípade devalvácie meny, v ktorej poberá svoj príjem. Okrem toho má predajca alebo dodávateľ uviesť možné výkyvy výmenných kurzov a riziká súvisiace s uzatvorením takejto zmluvy (pozri v tomto zmysle rozsudok z 20. septembra 2018, OTP Bank a OTP Faktoring, C-51/17, EU:C:2018:750, bod 75, ako aj citovanú judikatúru).
- 51 Z toho vyplýva, že na to, aby sa dodržala požiadavka transparentnosti, informácie poskytnuté predajcom alebo dodávateľom musia umožniť priemernému spotrebiteľovi, ktorý je riadne informovaný a primerane pozorný a obozretný, nielen pochopiť, že v závislosti od zmien výmenného kurzu môže mať vývoj parity medzi menou účtu a menou platieb nepriaznivé dôsledky na jeho finančné záväzky, ale zároveň v rámci uzatvorenia úveru vyjadreného v cudzej mene pochopiť skutočné riziko, ktorému je počas celej doby trvania zmluvy vystavený za predpokladu značného znehodnotenia meny, v ktorej poberá svoj príjem, oproti mene účtu.
- 52 V tomto rámci treba spresniť, že číselné simulácie, na ktoré odkazuje vnútroštátny súd, môžu predstavovať užitočný informačný prvok, ak sú založené na dostatočných a presných údajoch a obsahujú objektívne posúdenia, ktoré sú spotrebiteľovi oznámené jasne a zrozumiteľne. Iba za týchto podmienok môžu takéto simulácie umožniť predajcovi alebo dodávateľovi upriamiť pozornosť tohto spotrebiteľa na riziko negatívnych, potenciálne významných ekonomických dôsledkov predmetných zmluvných podmienok. Číselné simulácie, tak ako akákoľvek iná informácia týkajúca sa rozsahu záväzku spotrebiteľa, ktorú poskytol predajca alebo dodávateľ, musia prispieť k tomu, aby tento spotrebiteľ pochopil skutočný dlhodobý rozsah rizika spojeného s možnými zmenami výmenných kurzov, a teda aj rizík spojených s uzavretím zmluvy o úvere vyjadrenom v cudzej mene.
- 53 V rámci zmluvy o úvere vyjadrenom v cudzej mene, ktorá spotrebiteľa vystavuje kurzovému riziku, tak oznámenie hoci aj značného množstva informácií tomuto spotrebiteľovi nemôže spĺňať požiadavku transparentnosti, ak tieto informácie vychádzajú z predpokladu, že parita medzi menou účtu a menou platieb zostane stabilná počas celej doby trvania tejto zmluvy. Je to tak najmä v prípade, keď predajca alebo dodávateľ neinformoval spotrebiteľa o ekonomickom kontexte, ktorý by mohol mať vplyv na zmeny výmenných kurzov, takže spotrebiteľ nebol schopný konkrétne pochopiť potenciálne závažné dôsledky, ktoré môžu vyplývať z uzavretia úveru vyjadrenom v cudzej mene, na jeho finančnú situáciu.
- 54 V druhom rade medzi relevantnými prvkami sa na účely posúdenia uvedeného v bode 46 tohto rozsudku nachádza aj formulácia, ktorú finančná inštitúcia použila v predzmluvných a zmluvných dokumentoch. Najmä absencia výrazov alebo vysvetlení výslovne upozorňujúcich dlžníka na existenciu osobitných rizík spojených so zmluvami o úvere vyjadrenom v cudzej mene môže potvrdiť, že požiadavka transparentnosti, ako vyplýva najmä z článku 4 ods. 2 smernice 93/13, nie je splnená.

- 55 V treťom a poslednom rade treba pripomenúť, že konštatovanie nekalej povahy obchodnej praxe, o ktorom účastníci konania vo veci samej diskutovali na pojednávaní pred Súdny dvorom, môže tiež predstavovať jeden z prvkov, na ktorom môže vnútroštátny súd založiť svoje posúdenie nekalej povahy podmienok uvedených v zmluve uzatvorenej medzi predajcom alebo dodávateľom a spotrebiteľom (pozri v tomto zmysle rozsudok z 15. marca 2012, Pereničová a Perenič, C-453/10, EU:C:2012:144, bod 43).
- 56 Len na základe tohto prvku však nemožno automaticky konštatovať, že požiadavka transparentnosti, ktorá vyplýva z článku 4 ods. 2 smernice 93/13, nie je splnená, keďže táto otázka musí byť preskúmaná v závislosti od všetkých okolností danej veci (pozri v tomto zmysle rozsudok z 15. marca 2012, Pereničová a Perenič, C-453/10, EU:C:2012:144, bod 44, ako aj citovanú judikatúru).
- 57 Vzhľadom na vyššie uvedené úvahy treba na tretiu a štvrtú otázku odpovedať tak, že článok 4 ods. 2 smernice 93/13 sa má vykladať v tom zmysle, že v rámci zmluvy o úvere vyjadrenom v cudzej mene je požiadavka transparentnosti podmienok tejto zmluvy, ktoré stanovujú, že platby v pevne stanovených splátkach sa započítajú prednostne na úroky, a ktoré na účely splatenia zostatku úverového účtu upravujú predĺženie trvania uvedenej zmluvy a zvýšenie sumy mesačných splátok, splnená v prípade, že predajca alebo dodávateľ poskytol spotrebiteľovi dostatočné a presné informácie umožňujúce priemernému spotrebiteľovi, ktorý je riadne informovaný a primerane pozorný a obozretný, pochopiť konkrétne fungovanie predmetného finančného mechanizmu a zhodnotiť tak riziko negatívnych, potenciálne významných ekonomických dôsledkov takýchto podmienok na jeho finančné záväzky počas celej doby trvania tej istej zmluvy.

O druhej otázke

- 58 Svojou druhou otázkou sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či sa má článok 3 ods. 1 smernice 93/13 vykladať v tom zmysle, že podmienky zmluvy o úvere, ktoré stanovujú, že platby v pevne stanovených splátkach sa započítajú prednostne na úroky, a ktoré na účely splatenia zostatku úverového účtu, ktorý sa môže výrazne zvýšiť v dôsledku zmien parity medzi menou účtu a menou platieb, upravujú predĺženie trvania tejto zmluvy a zvýšenie sumy mesačných splátok, vytvárajú v neprospech spotrebiteľa značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach, ktoré vyplývajú stranám z uvedenej zmluvy, keďže tieto podmienky vystavujú spotrebiteľa neúmernému kurzovému riziku.
- 59 Najskôr treba pripomenúť, že podľa článku 3 ods. 1 smernice 93/13 zmluvná podmienka uvedená v zmluve uzatvorenej medzi spotrebiteľom a predajcom alebo dodávateľom, ktorá nebola individuálne dohodnutá, sa považuje za nekalú, ak napriek požiadavke dobrej viery spôsobuje v neprospech spotrebiteľa značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach, ktoré vyplývajú stranám z tejto zmluvy.
- 60 Treba tiež spresniť, že podľa ustálenej judikatúry sa právomoc Súdneho dvora týka výkladu kritérií, ktoré vnútroštátny súd môže alebo musí zohľadniť pri preskúmaní zmluvnej podmienky vzhľadom na ustanovenia tejto smernice a najmä pri skúmaní prípadnej nekalej povahy podmienky v zmysle článku 3 ods. 1 uvedenej smernice, pričom treba spresniť, že tomuto súdu prináleží rozhodnúť o konkrétnej kvalifikácii príslušnej zmluvnej podmienky podľa osobitných okolností daného prípadu. Z uvedeného vyplýva, že Súdny dvor sa musí vo svojej odpovedi obmedziť na to, aby vnútroštátnemu súdu poskytol usmernenie, ktoré musí tento súd zohľadniť pri posúdení nekalej povahy dotknutej podmienky (pozri v tomto zmysle rozsudok z 3. septembra 2020, Profi Credit Polska, C-84/19, C-222/19 a C-252/19, EU:C:2020:631, bod 91, ako aj citovanú judikatúru).
- 61 Pokiaľ ide o posúdenie nekalej povahy zmluvnej podmienky, vnútroštátnemu súdu prináleží, aby s prihliadnutím na kritériá uvedené v článku 3 ods. 1, ako aj v článku 5 smernice 93/13 určil, či vzhľadom na okolnosti prejednávanej veci takáto podmienka spĺňa požiadavky dobrej viery, rovnováhy a transparentnosti stanovené touto smernicou (pozri najmä rozsudok zo 7. novembra 2019, Profi Credit Polska, C-419/18 a C-483/18, EU:C:2019:930, bod 53, ako aj citovanú judikatúru).

- 62 Transparentná povaha zmluvnej podmienky, ktorú vyžaduje článok 5 smernice 93/13, tak predstavuje jednu zo skutočností, ktorú treba zohľadniť v rámci posúdenia nekalej povahy tejto podmienky, ktoré má vykonať vnútroštátny súd na základe článku 3 ods. 1 tejto smernice (rozsudok z 3. októbra 2019, Kiss a CIB Bank, C-621/17, EU:C:2019:820, bod 49, ako aj citovaná judikatúra).
- 63 V prejednávanej veci zmluvné podmienky, o ktoré ide vo veci samej, začlenené do zmluvy o úvere vyjadrenom v cudzej mene, stanovujú, že platby v pevne stanovených splátkach sa započítajú prednostne na úroky, pričom na účely splatenia zostatku úverového účtu, ktorý sa môže výrazne zvýšiť v dôsledku zmien parity medzi menou účtu a menou platieb, upravujú predĺženie trvania tejto zmluvy a zvýšenie sumy mesačných splátok. Takéto podmienky tak v prípade značného znehodnotenia národnej meny vo vzťahu k cudzej mene zaťažujú spotrebiteľa kurzovým rizikom.
- 64 V tejto súvislosti z judikatúry Súdneho dvora vyplýva, že v rámci takej zmluvy o úvere vyjadrenom v cudzej mene, o akú ide vo veci samej, vnútroštátnemu súdu prináleží, aby vzhľadom na všetky okolnosti veci samej a najmä so zreteľom na odborné znalosti a vedomosti predajcu alebo dodávateľa, pokiaľ ide o možné výkyvy výmenných kurzov a riziká súvisiace s uzatvorením úveru v cudzej mene, posúdil najskôr možné nedodržanie požiadavky dobrej viery a následne existenciu prípadnej značnej nerovnováhy v zmysle článku 3 ods. 1 smernice 93/13 (pozri v tomto zmysle rozsudok z 20. septembra 2017, Andriuc a i., C-186/16, EU:C:2017:703, bod 56).
- 65 Pokiaľ ide o požiadavku dobrej viery, treba uviesť, ako vyplýva zo šestnásteho odôvodnenia smernice 93/13, že v rámci tohto posúdenia je potrebné zohľadniť najmä stabilitu zmluvného postavenia strán a otázku, či bol spotrebiteľ motivovaný nejakým spôsobom, aby súhlasil s dotknutou podmienkou.
- 66 Pokiaľ ide o otázku, či napriek požiadavke dobrej viery podmienka spôsobuje v neprospech spotrebiteľa značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach, ktoré vyplývajú stranám z uvedenej zmluvy, musí vnútroštátny súd overiť, či predajca alebo dodávateľ, ktorý zaobchádza so spotrebiteľom čestne a rovnocenne, mohol rozumne očakávať, že by tento spotrebiteľ súhlasil s takouto podmienkou po predchádzajúcom individuálnom dojednaní (pozri najmä rozsudok z 3. septembra 2020, Profi Credit Polska, C-84/19, C-222/19 a C-252/19, EU:C:2020:631, bod 93, ako aj citovanú judikatúru).
- 67 Preto na účely posúdenia, či také zmluvné podmienky, o aké ide vo veci samej, spôsobujú v neprospech spotrebiteľa značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach strán zmluvy o úvere, ktorá obsahuje tieto podmienky, treba zohľadniť všetky okolnosti, o ktorých mohol predajca alebo dodávateľ vedieť v čase uzavretia tejto zmluvy, najmä vzhľadom na jeho odborné znalosti, pokiaľ ide o možné výkyvy výmenných kurzov a riziká spojené s uzatvorením takéhoto úveru, ktoré by mohli mať vplyv na neskoršie plnenie zmluvy a na právne postavenie spotrebiteľa.
- 68 Vzhľadom na vedomosti predajcu alebo dodávateľa týkajúce sa predvídateľného hospodárskeho kontextu, ktorý môže mať vplyv na výkyvy výmenných kurzov, na lepšie možnosti tohto predajcu alebo dodávateľa predvídať kurzové riziko, ktoré sa môže prejaviť kedykoľvek počas trvania zmluvy, ako aj na značné riziko týkajúce sa výkyvov výmenného kurzu, ktoré na základe takých zmluvných podmienok, o aké ide vo veci samej, nesie spotrebiteľ, treba prijať záver, že takéto podmienky môžu v neprospech spotrebiteľa spôsobovať značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach, ktoré vyplývajú stranám z dotknutej úverovej zmluvy.
- 69 S výhradou overení, ktoré musí vykonať vnútroštátny súd, totiž zmluvné podmienky, o ktoré ide vo veci samej, zrejme vystavujú spotrebiteľa v rozsahu, v akom predajca alebo dodávateľ nedodržiava požiadavku transparentnosti vo vzťahu k tomuto spotrebiteľovi, neprimeranému riziku v súvislosti s plneniami a výškou získaného úveru, pretože uplatnenie týchto podmienok má za následok, že spotrebiteľ musí znášať náklady vyplývajúce z vývoja termínovaného výmenného kurzu. V závislosti od tohto vývoja sa tento spotrebiteľ môže nachádzať v situácii, keď na jednej strane suma zostávajúcej dlžnej istiny v mene platieb, v tomto prípade v eurách, je podstatne vyššia než pôvodne požičaná suma a na druhej strane zaplatené mesačné splátky takmer výlučne pokrývali iba úroky. Je to tak najmä v prípade, keď

toto zvýšenie zostávajúcej dlžnej istiny v národnej mene nie je vyvážené rozdielom medzi úrokovou sadzbou cudzej meny a úrokovou sadzbou národnej meny, pričom treba spresniť, že existencia takéhoto rozdielu predstavuje pre dlžníka hlavnú výhodu úveru vyjadreného v cudzej mene.

- 70 Za týchto podmienok sa vzhľadom na požiadavku transparentnosti, ktorá vyplýva z článku 5 smernice 93/13, nemožno domnievať, že by predajca alebo dodávateľ pri transparentnom zaobchádzaní so spotrebiteľom mohol rozumne očakávať, že tento spotrebiteľ bude súhlasiť s takýmito podmienkami po predchádzajúcom individuálnom dojednaní (pozri analogicky rozsudok z 3. septembra 2020, Profi Credit Polska, C-84/19, C-222/19 a C-252/19, EU:C:2020:631, bod 96), čo však prináleží overiť vnútroštátnemu súdu.
- 71 Vzhľadom na vyššie uvedené treba na druhú otázku odpovedať tak, že článok 3 ods. 1 smernice 93/13 sa má vykladať v tom zmysle, že podmienky zmluvy o úvere, ktoré stanovujú, že platby v pevne stanovených splátkach sa započítajú prednostne na úroky, a ktoré na účely splatenia zostatku úverového účtu, ktorý sa môže výrazne zvýšiť v dôsledku zmien parity medzi menou účtu a menou platieb, upravujú predĺženie trvania tejto zmluvy a zvýšenie sumy mesačných splátok, môžu vytvárať v neprospech spotrebiteľa značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach, ktoré vyplývajú stranám z uvedenej zmluvy, keďže predajca alebo dodávateľ nemohol pri dodržaní požiadavky transparentnosti vo vzťahu k spotrebiteľovi rozumne očakávať, že po predchádzajúcom individuálnom dojednaní tento spotrebiteľ prijme neúmerané kurzové riziko, ktoré vyplýva z takýchto podmienok.

O trovách

- 72 Vzhľadom na to, že konanie pred Súdny dvorom má vo vzťahu k účastníkom konania vo veci samej incidenčný charakter a bolo začaté v súvislosti s prekážkou postupu v konaní pred vnútroštátnym súdom, o trovách konania rozhodne tento vnútroštátny súd. Iné trovy konania, ktoré vznikli v súvislosti s predložením pripomienok Súdnemu dvoru a nie sú trovami uvedených účastníkov konania, nemôžu byť nahradené.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (prvá komora) rozhodol takto:

1. Článok 4 ods. 2 smernice Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách sa má vykladať v tom zmysle, že podmienky zmluvy o úvere, ktoré stanovujú, že splácanie v pevne stanovených splátkach sa započítava prednostne na úroky, a ktoré na účely splatenia zostatku úverového účtu upravujú predĺženie trvania tejto zmluvy a zvýšenie sumy mesačných splátok, patria do pôsobnosti tohto ustanovenia v prípade, že tieto podmienky stanovujú podstatný prvok charakterizujúci uvedenú zmluvu.
2. Článok 4 ods. 2 smernice 93/13 sa má vykladať v tom zmysle, že v rámci zmluvy o úvere vyjadrenom v cudzej mene je požiadavka transparentnosti podmienok tejto zmluvy, ktoré stanovujú, že platby v pevne stanovených splátkach sa započítajú prednostne na úroky, a ktoré na účely splatenia zostatku úverového účtu upravujú predĺženie trvania uvedenej zmluvy a zvýšenie sumy mesačných splátok, splnená v prípade, že predajca alebo dodávateľ poskytol spotrebiteľovi dostatočné a presné informácie umožňujúce priemernému spotrebiteľovi, ktorý je riadne informovaný a primerane pozorný a obozretný, pochopiť konkrétne fungovanie predmetného finančného mechanizmu a zhodnotiť tak riziko negatívnych, potenciálne významných ekonomických dôsledkov takýchto podmienok na jeho finančné záväzky počas celej doby trvania tej istej zmluvy.
3. Článok 3 ods. 1 smernice 93/13 sa má vykladať v tom zmysle, že podmienky zmluvy o úvere, ktoré stanovujú, že platby v pevne stanovených splátkach sa započítajú prednostne na úroky, a ktoré na účely splatenia zostatku úverového účtu, ktorý sa môže výrazne zvýšiť v dôsledku zmien parity medzi menou účtu a menou platieb, upravujú predĺženie trvania tejto zmluvy

a zvýšenie sumy mesačných splátok, môžu vytvárať v neprospech spotrebiteľa značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach, ktoré vyplývajú stranám z uvedenej zmluvy, keďže predajca alebo dodávateľ nemohol pri dodržaní požiadavky transparentnosti vo vzťahu k spotrebiteľovi rozumne očakávať, že po predchádzajúcom individuálnom dojednaní tento spotrebiteľ prijme neúmerne kurzové riziko, ktoré vyplýva z takýchto podmienok.

Podpisy